

**PELAKSANAAN GARIS PANDUAN INTERNATIONAL FEDERATION OF
LIBRARY ASSOCIATION, UNESCO KE ATAS PENGURUSAN
PUSAT SUMBER SEKOLAH MENENGAH
DI SABAH**

ISMAIL BIN HUSIN

**TESIS DIKEMUKAKAN BAGI MEMENUHI SYARAT UNTUK MEMPEROLEH
IJAZAH DOKTOR FALSAFAH
(REKA BENTUK INSTRUKSIONAL DAN TEKNOLOGI)**

**FAKULTI PENDIDIKAN DAN PEMBANGUNAN MANUSIA
UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS**

2016

ABSTRAK

Kajian ini bertujuan untuk mengenal pasti garis panduan *International Federation of Library Association (IFLA) / UNESCO* dilaksanakan ke atas pengurusan pusat sumber sekolah menengah di Sabah. Reka bentuk kajian adalah berbentuk deskriptif yang dilaksanakan secara kuantitatif dan kualitatif dengan menggunakan kaedah pengumpulan data melalui soal selidik, temu bual, pemerhatian dan semakan dokumen. Seramai 312 orang responden dipilih sebagai sampel kajian iaitu terdiri daripada guru-guru yang terlibat sebagai ahli jawatankuasa pengurusan pusat sumber sekolah. Instrumen kajian dianalisis menggunakan kekerapan, peratusan, min dan sisihan piawai manakala bagi mengenalpasti perhubungan antara kemahiran khusus berkaitan pusat sumber sekolah, pengalaman perkhidmatan dan pengalaman mengurus ujian korelasi pearson r digunakan. Hasil kajian menunjukkan bahawa garis panduan *International Federation of Library Association (IFLA) / UNESCO* dilaksanakan secara positif ke atas pengurusan pusat sumber sekolah menengah di Sabah, terutama bagi aspek personal, kemudahan fizikal, pembangunan koleksi, program dan aktiviti serta pengurusan kewangan yang mencapai min yang tinggi. Walau bagaimanapun, dapatan bagi aspek teknologi maklumat dan komunikasi serta perkhidmatan menunjukkan perbezaan min yang sederhana dalam pelaksanaannya ke atas pengurusan pusat sumber. Pelaksanaan garis panduan *International Federation Library of Association / UNESCO* memberi kesan ke atas pengurusan pusat sumber sekolah menengah bagi mewujudkan satu bentuk keseragaman, kawalan, piawaian, dasar yang selaras dengan matlamat organisasi bagi mewujudkan pengurusan pusat sumber sekolah yang cemerlang menjelang Wawasan 2020 dan abad ke-21.

THE IMPLEMENTATION OF THE GUIDELINES OF THE INTERNATIONAL FEDERATION OF LIBRARY ASSOCIATION, UNESCO IN THE MANAGEMENT OF SECONDARY SCHOOL LIBRARIES IN SABAH

ABSTRACT

This study aims to identify the guidelines of the International Federation of Library Association (IFLA) / UNESCO which are implemented in the management of secondary school libraries in Sabah. This descriptive study was conducted by employing both quantitative and qualitative methods using multiple data collection tools such as questionnaires, interviews, observations and document review. 312 respondents in this study consist of teachers who have been involved as members of the school library management committee. Data obtained were analyzed using descriptive statistics of frequency, percentage, mean and standard deviation. Pearson correlation test was used to identify the relationships among specific skills related to school libraries, service experience and the experience of managing libraries. The results show that the guidelines of the International Federation of Library Association (IFLA) / UNESCO were successfully implemented in the management of school libraries in Sabah. High value of means were obtained for five aspects analyzed: personnel, physical facilities, the development of collections, programs and activities and financial management. However, moderate value of mean was obtained for the aspects of information and communications technology, and services in the implementation of the management of school libraries. The implementation of the guidelines of the International Federation of Library Association / UNESCO has an impact on the management of secondary school libraries by providing uniformity, control, standards, and policies that are consistent with the organizational goals to strive for the excellence by year 2020 and 21st century.

KANDUNGAN

Muka Surat

PENGAKUAN	ii
PENGHARGAAN	iii
ABSTRAK	iv
ABSTRACT	v
KANDUNGAN	vi
SENARAI JADUAL	xviii
SENARAI RAJAH	xxiii
SENARAI SINGKATAN	xxiv
BAB 1 PENGENALAN	
1.1 Pendahuluan	1
1.2 Latar Belakang Kajian	14
1.3 Pernyataan Masalah	21
1.4 Tujuan Kajian	24
1.5 Objektif Kajian	26

	05-4506832		pustaka.upsi.edu.my		Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah		PustakaTBainun		ptbupsi
1.6									27
1.7	Kerangka Teori Kajian								29
1.8	Kerangka Konsep Kajian								37
1.9	Kepentingan Kajian								39
1.10	Batasan Kajian								42
1.11	Definisi Operasional								46
1.11.1	Pelaksanaan								47
1.11.2	Pengurusan								47
1.11.3	Pusat Sumber Sekolah								48
1.11.4	Garis Panduan								49
1.11.5	Maklumat Faktor-Faktor Garis Panduan								49
1.11.6	Kejelasan								50
1.11.7	Pematuhan								50
1.11.8	Personel								51
1.11.9	Kemudahan Fizikal								53
1.11.10	Pembangunan Koleksi								55
1.11.11	Teknologi Maklumat dan Komunikasi								56
1.11.12	Perkhidmatan								58
1.11.13	Program dan Aktiviti								59
1.11.14	Pengurusan Kewangan								59
1.11.15	Perpustakaan Atau Pusat Sumber								61

1.11.16 Pengurusan Sumber	62
1.11.17 Penggunaan	62
1.11.18 Pengajaran	63
1.11.19 Pembelajaran	63
1.11.20 Sumber Pendidikan	64
1.11.21 Guru atau Guru Perpustakaan dan Media	64
1.11.22 Kelayakan Profesional	64
1.12 Rumusan	65

BAB 2 TINJAUAN LITERATUR

2.1 Pengenalan	68
2.2 Latar Belakang Pusat Sumber Sekolah	70
2.2.1 Pusat Sumber Sekolah	70
2.2.2 Kepentingan Pusat Sumber Sekolah	73
2.2.3 Perkembangan Perpustakaan dan Pusat Sumber Sekolah di Negara-Negara Lain	77
2.2.4 Perkembangan Perpustakaan dan Pusat Sumber di Malaysia	79
2.2.5 Kemajuan dan Perkembangan Pusat Sumber Sekolah di Malaysia	80
2.2.6 Pengurusan dan Pentadbiran	84
2.2.7 Pengajaran dan Pembelajaran Berasaskan Sumber	87
2.2.8 Pembelajaran Berasaskan Sumber (<i>Resource Based Learning</i>)	89

2.2.9 Pusat Sumber Dalam Pendidikan

2.2.10 Penglibatan Pusat Sumber Sekolah Dalam Proses Pengajaran dan Pembelajaran di Negara-Negara Maju	95
2.2.11 Pusat Sumber Pendidikan Negeri	98
2.2.12 Pusat Sumber di Alaf Baru	100
2.2.13 Perkembangan Literasi Maklumat dan Pembelajaran Sepanjang Hayat	102
2.2.14 Pengaruh Penggunaan Pusat Sumber Sekolah Melalui Kemahiran Mengesan Maklumat Dalam Pengajaran dan Pembelajaran	104
2.2.15 Masalah Penggunaan Pusat Sumber Sekolah Dalam Pengajaran dan Pembelajaran Serta Cadangan Mengatasinya	111
2.2.16 Kekurangan Koleksi Bahan	113
2.2.17 Kurang Kemahiran Penggunaan Pusat Sumber Sekolah atau Kemahiran Mengesan Maklumat	114
2.2.18 Piawaian dan Garis Panduan Pusat Sumber Sekolah	115
2.2.19 Piawaian dan Garis Panduan Asas Pusat Sumber Sekolah berdasarkan Zohra Ibrahim (1995)	120
2.2.20 Piawaian dan Garis Panduan Asas Pusat Sumber Sekolah Berdasarkan Roslinah Ab. Rahman (1997)	122
2.2.21 Piawaian dan Garis Panduan Pusat Sumber di Malaysia	123
2.2.22 Hubungan Piawaian dan Garis Panduan Dengan Faktor Demografi	125
2.2.23 Hubungan Piawaian dan Garis Panduan Dengan Perkembangan Personel Pusat Sumber	127
2.2.24 Hubungan Piawaian dan Garis Panduan Dengan Kemudahan Fizikal Pusat Sumber	128
2.2.25 Hubungan Piawaian dan Garis Panduan Dengan	

2.2.26	Hubungan Piawaian dan Garis Panduan Dengan Pengurusan Kewangan	133
2.3	Pelaksanaan Pengurusan Pusat Sumber Sekolah	134
2.3.1	Teori Pelaksanaan	135
2.3.2	Teori Desentralisasi	139
2.3.3	Teori Pengurusan Matlamat (MBO)	143
2.4	Rumusan	146

BAB 3 METODOLOGI

3.1	Pengenalan	148
3.2	Reka Bentuk Kajian	149
3.3	Populasi dan Sampel Kajian	153
3.4	Kajian Rintis	161
3.5	Kesahan dan Kebolehpercayaan	163
3.5.1	Kesahan	163
3.5.2	Kebolehpercayaan	167
3.6	Kaedah Pengumpulan Data	170
3.6.1	Soal Selidik	174
3.6.2	Temu Bual	184
3.6.3	Pemerhatian	195
3.6.4	Semakan Dokumen	196
3.7	Prosedur dan Analisis Data	197
3.7.1	Analisis Data Kuantitatif	198

3.7.2 Analisis Data Kualitatif	
3.8 Rumusan	208

BAB 4 DAPATAN KAJIAN

4.1 Pengenalan	210
4.2 Latar Belakang Responden	212
4.2.1 Jantina	213
4.2.2 Tahap Pendidikan Tertinggi	214
4.2.3 Tahap Ikhtisas	215
4.2.4 Kemahiran Khusus Berkaitan Pusat Sumber Sekolah	216
4.2.5 Pengalaman Perkhidmatan	218
4.2.6 Pengalaman Mengurus Pusat Sumber Sekolah	219
4.2.7 Masalah Guru Pusat Sumber Sekolah	221
4.3 Analisis Berdasarkan Persoalan Kajian	226
4.3.1 Tahap Pelaksanaan Faktor-Faktor Personel Dalam Garis Panduan ke Atas Pengurusan Pusat Sumber Sekolah	226
4.3.2 Rumusan Tahap Pelaksanaan Faktor-Faktor Personel Dalam Garis Panduan ke Atas Pengurusan Pusat Sumber Sekolah	238
4.3.3 Tahap Pelaksanaan Faktor-Faktor Kemudahan Fizikal Dalam Garis Paduan ke Atas Pengurusan Pusat Sumber Sekolah	246
4.3.4 Rumusan Tahap Pelaksanaan Faktor-Faktor Kemudahan Fizikal Dalam Garis Panduan ke Atas Pengurusan Pusat Sumber Sekolah	257
4.3.5 Tahap Pelaksanaan Faktor-Faktor Pembangunan	

 05-4506832	 pustaka.upsi.edu.my	 Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah	 PustakaTBainun	 ptbupsi
Koleksi Dalam Garis Panduan ke Atas Pengurusan Pusat Sumber Sekolah				
265				
4.3.6	Rumusan Tahap Pelaksanaan Faktor-Faktor Pembangunan Koleksi Dalam Garis Panduan ke Atas Pengurusan Pusat Sumber Sekolah			277
4.3.7	Tahap Pelaksanaan Faktor-Faktor Teknologi Maklumat dan Komunikasi Dalam Garis Panduan ke Atas Pengurusan Pusat Sumber Sekolah			287
4.3.8	Rumusan Tahap Pelaksanaan Faktor-Faktor Teknologi Maklumat dan Komunikasi Dalam Garis Panduan ke Atas Pengurusan Pusat Sumber Sekolah			292
4.3.9	Tahap Pelaksanaan Faktor-Faktor Perkhidmatan Dalam Garis Panduan ke Atas Pengurusan Pusat Sumber Sekolah			297
4.3.10	Rumusan Tahap Pelaksanaan Faktor-Faktor Perkhidmatan Dalam Garis Panduan ke Atas Pengurusan Pusat Sumber Sekolah			303
4.3.11	Tahap Pelaksanaan Faktor-Faktor Program dan Aktiviti Dalam Garis Panduan ke Atas Pengurusan Pusat Sumber Sekolah			308
4.3.12	Rumusan Tahap Pelaksanaan Faktor-Faktor Program dan Aktiviti Dalam Garis Panduan ke Atas Pengurusan Pusat Sumber Sekolah			317
4.3.13	Tahap Pelaksanaan Faktor-Faktor Pengurusan Kewangan Dalam Garis Panduan ke Atas Pengurusan Pusat Sumber Sekolah			323
4.3.14	Rumusan Tahap Pelaksanaan Faktor-Faktor Pengurusan Kewangan Dalam Garis Panduan ke Atas Pengurusan Pusat Sumber Sekolah			330
4.3.15	Korelasi Antara Kemahiran Khusus Berkaitan Pusat Sumber Sekolah, Pengalaman Perkhidmatan dan Pengalaman Mengurus Pusat Sumber Sekolah			337
4.4	Rumusan			342

5.1	Pengenalan	343
5.2	Ringkasan Kajian	346
5.3	Batasan Penyelidikan	350
5.4	Rumusan dan Perbincangan	352
5.4.1	Maklumat Latar Belakang Responden	353
5.4.2	Tahap Faktor-Faktor Personel Dalam Garis Panduan ke Atas Pengurusan Pusat Sumber	355
5.4.3	Tahap Faktor-Faktor Kemudahan Fizikal Dalam Garis Panduan ke Atas Pengurusan Pusat Sumber	357
5.4.4	Tahap Faktor-Faktor Pembangunan Koleksi Dalam Garis Panduan ke Atas Pengurusan Pusat Sumber	352
5.4.5	Tahap Faktor-Faktor Teknologi Maklumat dan Komunikasi Dalam Garis Panduan ke Atas Pengurusan Pusat Sumber	363
5.4.6	Tahap Faktor-Faktor Perkhidmatan Dalam Garis Panduan ke Atas Pengurusan Pusat Sumber	368
5.4.7	Tahap Faktor-Faktor Program dan Aktiviti Dalam Garis Panduan ke Atas Pengurusan Pusat Sumber	385
5.4.8	Tahap Faktor-Faktor Pengurusan Kewangan Dalam Garis Panduan ke Atas Pengurusan Pusat Sumber	386
5.4.9	Korelasi Antara Kemahiran Khusus Berkaitan Pusat Sumber Sekolah, Pengalaman Perkhidmatan dan Pengalaman Mengurus Pusat sumber Sekolah	389
5.5	Cadangan	391
5.5.1	Pembangunan Koleksi	392

	05-4506832		pustaka.upsi.edu.my		Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah		PustakaTBainun		ptbupsi
5.5.2 Kemudahan Fizikal 396									
5.5.3 Persekutaran dan Keadaan Fizikal 398									
5.5.4 Perkhidmatan 400									
5.5.4.1 Pelajar 401									
5.5.4.2 Guru 402									
5.5.5 Pentadbiran 404									
5.5.6 Pengurusan Kewangan 407									
5.5.7 Penilaian Pusat Sumber Sekolah 407									
5.6 Cadangan-Cadangan Lain Yang Berkaitan 409									
5.6.1 Objektif, Visi dan Misi Pusat Sumber Sekolah 409									
5.6.2 Polisi Pemilihan dan Perolehan 410									
5.6.3 Garis Panduan Pemerosesan Bahan 411									
	05-4506832		pustaka.upsi.edu.my		Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah		PustakaTBainun		ptbupsi
5.6.4 Garis Panduan Pengambilan Stok dan Pilih Buang 413									
5.6.5 Kriteria Umum Untuk Pemilihan Bahan 414									
5.6.5.1 Kewibawaan 414									
5.6.5.2 Skop 414									
5.6.5.3 Format dan Kualiti Bahan 415									
5.6.5.4 Penyusunan dan Olahan 415									
5.6.5.5 Kesahihan dan Kebenaran 416									
5.6.5.6 Sifat dan Estetik 416									
5.6.5.7 Kesesuaian 417									
5.6.5.8 Ciri-Ciri Istimewa 417									
5.6.5.9 Harga 418									

	05-4506832		pustaka.upsi.edu.my		Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah		PustakaTBainun		ptbupsi
5.6.6 Pembantu Pusat Sumber Sekolah					418				
5.6.7 Pasukan Petugas Khas					419				
5.6.8 Pusat Sumber Sekolah Daerah					420				
5.6.9 Pusat Sumber Pendidikan Negeri					421				
5.6.10 Penambahbaikan Pusat Sumber Sekolah					422				
5.6.11 Penyelidikan Selanjutnya					424				
5.7 Sumbangan Kajian					426				
5.8 Kesimpulan					431				
RUJUKAN					432				
LAMPIRAN									

SENARAI JADUAL

No. Jadual	Muka Surat
3.1 Bilangan Populasi dan Sampel Kajian	157
3.2 Senarai Subjek Untuk Temu Bual	159
3.3 Nilai Kesahan dan Kebolehpercayaan Soal Selidik	166
3.4 Nilai <i>Cronbach Alpha</i>	168
3.5 Skala <i>Likert</i> Lima Poin	176
3.6 Pemetaan Soalan Kajian, Item Soal Selidik dan Kandungan Item Soal Selidik	179
3.7 Fokus Soalan Temu Bual	185
3.8 Pemetaan Soalan Kajian dan Kandungan Temu Bual	188
3.9 Skor Min dan Interpretasi	201
3.10 Nilai Pekali Korelasi <i>Pearson r</i> dan Interpretasinya	204
3.11 Analisis Data Kuantitatif Berdasarkan Soalan Kajian	205
4.1 Taburan Responden Mengikut Jantina	213
4.2 Tahap Pendidikan Tertinggi	214

 05-4506832	 pustaka.upsi.edu.my	 Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah	 PustakaTBainun	 ptbupsi			
4.3	Tahap Ikhtisas			215			
4.4	Kemahiran Khusus Berkaitan Pusat Sumber Sekolah			216			
4.5	Pengalaman Perkhidmatan			218			
4.6	Pengalaman Mengurus Pusat Sumber Sekolah			220			
4.7	Kekerapan, Peratusan, Min dan Sisihan Piawai Faktor-Faktor Personel Dalam Garis Panduan Pengurusan Pusat Sumber Sekolah			230			
4.8	Rumusan Tahap Pelaksanaan Faktor-Faktor Personel Dalam Garis Panduan ke Atas Pengurusan Pusat Sumber Sekolah			239			
4.9	Tahap Pelaksanaan Faktor-Faktor Personel Dalam Garis Panduan ke Atas Pengurusan Pusat Sumber Sekolah			243			
4.10	Kekerapan, Peratusan, Min dan Sisihan Piawai Faktor-Faktor Kemudahan Fizikal Dalam Garis Panduan ke Atas Pengurusan Pusat Sumber Sekolah	 05-4506832	 pustaka.upsi.edu.my	 Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah	 ptbupsi	248	
4.11	Rumusan Tahap Pelaksanaan Faktor-Faktor Kemudahan Fizikal Dalam Garis Panduan ke Atas Pengurusan Pusat Sumber Sekolah			258			
4.12	Tahap Pelaksanaan Faktor-Faktor Kemudahan Fizikal Dalam Garis Panduan ke Atas Pengurusan Pusat Sumber Sekolah			263			
4.13	Kekerapan, Peratusan, Min dan Sisihan Piawai Faktor-Faktor Pembangunan Koleksi Dalam Garis Panduan ke Atas Pengurusan Pusat Sumber Sekolah			267			
4.14	Rumusan Tahap Pelaksanaan Faktor-Faktor Pembangunan Koleksi Dalam Garis Panduan ke Atas Pengurusan Pusat Sumber Sekolah			278			
4.15	Tahap Kejelasan Pelaksanaan Faktor-Faktor Pembangunan Koleksi Dalam Garis Panduan ke Atas Pengurusan Pusat Sumber Sekolah			283			
4.16	Kekerapan, Peratusan, Min dan Sisihan Piawai Faktor-Faktor Teknologi Maklumat dan Komunikasi Dalam Garis Panduan	 05-4506832	 pustaka.upsi.edu.my	 Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah	 PustakaTBainun	 ptbupsi	

4.17	Rumusan Tahap Pelaksanaan Faktor-Faktor Teknologi Maklumat dan Komunikasi Dalam Garis Panduan ke Atas Pengurusan Pusat Sumber Sekolah	293
4.18	Tahap Pelaksanaan Faktor-Faktor Teknologi Maklumat dan Komunikasi ke Atas Pengurusan Pusat Sumber Sekolah	295
4.19	Kekerapan, Peratusan, Min dan Sisihan Piawai Faktor-Faktor Perkhidmatan Dalam Garis Panduan ke Atas Pengurusan Pusat Sumber Sekolah	298
4.20	Rumusan Tahap Pelaksanaan Faktor-Faktor Perkhidmatan Dalam Garis Panduan ke Atas Pengurusan Pusat Sumber Sekolah	304
4.21	Tahap Pelaksanaan Faktor-Faktor Perkhidmatan ke Atas Pengurusan Pusat Sumber Sekolah	306
4.22	Kekerapan, Peratusan, Min dan Sisihan Piawai Faktor-Faktor Program dan Aktiviti Dalam Garis Panduan Pengurusan Pusat Sumber Sekolah	309
4.23	Rumusan Tahap Pelaksanaan Faktor-Faktor Program dan Aktiviti Dalam Garis Panduan ke Atas Pengurusan Pusat Sumber Sekolah	318
4.24	Tahap Pelaksanaan Faktor-Faktor Program dan Aktiviti ke Atas Pengurusan Pusat Sumber Sekolah	321
4.25	Kekerapan, Peratusan, Min dan Sisihan Piawai Faktor-Faktor Pengurusan Kewangan Dalam Garis Panduan Pengurusan Pusat Sumber Sekolah	325
4.26	Rumusan Tahap Pelaksanaan Faktor-Faktor Pengurusan Kewangan Dalam Garis Panduan ke Atas Pengurusan Pusat Sumber Sekolah	331
4.27	Tahap Pelaksanaan Faktor-Faktor Pengurusan Kewangan ke Atas Pengurusan Pusat Sumber Sekolah	334
4.28	Tahap Korelasi <i>Pearson r</i>	339
4.29	Nilai Pekali Korelasi <i>Pearson r</i> dan Interpretasi	338

 05-4506832	 pustaka.upsi.edu.my	 Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah	 PustakaTBainun	 ptbupsi
4.30 Korelasi di Antara Kemahiran Khusus Berkaitan Pusat Sumber Sekolah, Pengalaman Perkhidmatan dan Pengalaman Mengurus Pusat Sumber Sekolah	340			

SENARAI RAJAH

No. Rajah	Muka Surat
1.1 Kerangka Konsep Kajian	38
3.1 Reka Bentuk Penjelasan (<i>Explanatory Design</i>)	152
3.2 Prosedur Analisis Data Berturutan Dalam <i>Explanatory Design</i>	198
3.3 Contoh Pengekodan Data Kualitatif	208
5.1 Pembangunan Koleksi – Pendekatan Berstruktur	395

SENARAI SINGKATAN

AACR	<i>Anglo American Cataloguing Rules</i>
BTP	Bahagian Teknologi Pendidikan
BTPN	Bahagian Teknologi Pendidikan Negeri
DDC	<i>Dewey Decimal Classification</i>
GPM	Guru Perpustakaan dan Media
GP	Guru Perpustakaan

GK	Guru Komputer
GN	Guru NILAM
GME	Guru Media Elektronik
IFLA	<i>International Federation Library Association</i>
PSS	Pusat Sumber Sekolah
PCG	Geran Per-Kapita
PBS	Pengurusan Berasaskan Sekolah
PSSN	Persatuan Pusat Sumber Sekolah Negeri
PNM	Perpustakaan Negara Malaysia
PIBG	Persatuan Ibu Bapa dan Guru
SLSH	<i>Sears List of Subject Headings</i>

Sig. Signifikan

SPI Surat Pekeliling Ikhtisas

SPSS *Statistical Package For Social Sciene*

SUWA Sumber Wang Awam

TMK Teknologi Maklumat Komunikasi

UNDP United Nation Development Project

SENARAI LAMPIRAN

- A Surat Kebenaran Penyelidikan Dari Bahagian Perancangan dan Penyelidikan Dasar Pendidikan, Kementerian Pelajaran Malaysia
- B Surat Kebenaran Jabatan Pendidikan Negeri Sabah
- C Senarai Sekolah Menengah Yang Terlibat Dalam Kajian Dalam Kajian Pelaksanaan Garis Panduan *International Federation of Library Association (IFLA) / UNESCO* ke Atas Pengurusan Pusat Sumber Sekolah Menengah di Sabah
- D Surat Kepada Guru Perpustakaan dan Media Sekolah
- E 05-4506832 Surat Kebenaran dan Pengesahan Penyelidikan Dari Guru Perpustakaan dan Media Sekolah
- F Alat Kajian Set Soalan Instrumen Soal Selidik
- G Alat Kajian Set Soalan Temu Bual
- H Protokol Temu Bual
- I Protokol Catatan Pemerhatian
- J Protokol Semakan Pemerhatian
- K Catatan Laporan Pemerhatian
- L Surat-Surat Pekeliling Berkaitan Dengan Pusat Sumber Sekolah
- M Laporan Kajian Rintis
- N Norma Tugas Guru Perpustakaan dan Media Sekolah
- O Norma Tugas Penolong / Pembantu Pusat Sumber Sekolah

BAB 1

1.1 Pendahuluan

Kemajuan sains dan teknologi yang berkembang pesat sejak lebih sedekat yang lalu, telah banyak membawa banyak perubahan dalam segenap aspek kehidupan, tidak terkecuali di bidang pendidikan. Kemajuan teknologi, terutamanya di bidang komunikasi maklumat telah membolehkan proses pengajaran-pembelajaran dilaksanakan dengan teknik-teknik moden dan

peralatan-peralatan yang canggih, yang tidak pernah difikirkan sebelum ini. Situasi ini seterusnya membawa kepada reformasi pendidikan global. Globalisasi merupakan satu cabaran baru kepada sistem pendidikan di Malaysia. Pelbagai cara telah dilakukan Kementerian Pelajaran bagi memastikan sistem pendidikan kita tidak ketinggalan, malah mengikut gelombang perubahan. Di Malaysia, reformasi pendidikan yang bermula pada pertengahan tahun 1980-an menyaksikan penekanan diberikan kepada aktiviti pengajaran-pembelajaran (p&pp) berpusatkan pelajar, aktiviti pengajaran dan pembelajaran yang berdasarkan sumber, aktiviti pengajaran dan pembelajaran yang menjurus kepada pemikiran kritis dan kritikal, serta aktiviti pengajaran dan pembelajaran yang mengaplikasikan ICT (Saidatul, Halida & Hairani, 2015).

Banyak usaha-usaha yang telah diambil untuk mempertingkatkan sistem pendidikan di Malaysia supaya seiring dengan arus kemajuan pendidikan global. Di antara tumpuan yang diberi perhatian serius oleh Bahagian Teknologi Pendidikan (BTP) dengan sokongan dari semua Pusat Sumber Pendidikan Negeri (PSPN) atau sekarang, dikenali sebagai Bahagian Teknologi Pendidikan Negeri, adalah khususnya berkaitan dengan permasalahan penggunaan sumber-sumber pendidikan di sekolah-sekolah di negara ini ke

arah mencapai kualiti pengajaran-pembelajaran yang berkesan. Keperluan guru dan pelajar di era teknologi maklumat ini telah banyak berubah dan kecenderungannya beralih kepada (i) perkembangan pengajaran dan pembelajaran berbantuan komputer (CAI/CAL), (ii) teknologi maklumat, (iii) grafik komputer, dan (iv) pemprosesan perkataan. Satu lagi perkembangan terbaru bermula awal tahun 1990-an ialah Pembelajaran Berasaskan Web (Web-based learning). Pendekatan ini merujuk kepada penggunaan sistem berangkai untuk pencapaian(i) isi / kandungan, (ii) kognitif dan (iii) kemahiran mencari maklumat berdasarkan penyertaan yang aktif oleh para pelajar dengan sokongan pelbagai sumber seperti buku, jurnal, surat khabar, multimedia serta sambungan ke internet (Bahagian Teknologi Pendidikan, 2001).

Keperluan-keperluan baru yang dicetuskan oleh kemajuan teknologi maklumat yang disebutkan di atas telah menambahkan lagi keperluan-keperluan perkhidmatan dan sumber yang diharapkan dari pusat sumber sekolah untuk menyokong dan memantapkan lagi proses p&p. Secara tidak langsung, pusat sumber sekolah kini menghadapi cabaran yang lebih berat untuk memenuhi pelbagai keperluan guru-guru dan para pelajar yang sentiasa memerlukan bahan-bahan dan sumber, baik untuk tujuan pengajaran dan pembelajaran, mahu